

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianta 10

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

Scena VIII

ȘTEFAN: *Eram convins că ceea ce se întâmplă aici, între noi doi, este mai adânc și mai grav decât tot ce lăsaseși în urmă. Și de aceea nici nu mă interesa, și de aceea nu întrebam. Dar m-am înșelat. Cumplit: [...] ca un licean, ca un începător. E de ajuns să te cheme, pentru ca să fugi și să lași totul aici, ca și cum n-ar fi fost decât o glumă, ca și cum n-ar fi fost decât un joc.*

CORINA: *Dar un joc a fost, Ștefan ... Jocul de-a vacanța. L-ai uitat așa de repede? Tu m-ai învățat să-l joc și tocmai tu îl strici? Ce artă ai tu să înveți pe alții jocuri, pe care pe urmă le pierzi! (încercând să surâdă:) Așa a fost și cu ping-pongul. Ții minte? Tu mi-ai pus racheta în mână și după trei zile ai pierdut. [...]*

ȘTEFAN: *Totuși, nu poți pleca așa, Corina. Ce știi eu despre tine?*

CORINA: *Ce-ai zis? Ce știi tu despre mine? (Îl sărută.) Știi asta. (Îl sărută iar.) Și asta. Și multe altele. Știi totul.*

ȘTEFAN: *Și nu știi nimic.*

CORINA: *Întocmai. Știi totul și nu știi nimic. Mai mult decât totul și mai puțin decât nimic nu se poate. Ce mai vrei?*

ȘTEFAN (răspicat): *Vreau să știi de ce pleci.*

CORINA: *Pentru că trebuie. Pentru că se sfârșește. Pentru că mă întorc.*

ȘTEFAN: *Unde? Lângă cine?*

CORINA (un moment de tăcere. Pe urmă, cu o schimbare de voce, cu o nuanță de oboseală și de rezistență care cedează): *Ascultă, Ștefan. Nu mai întreba. Simt că dacă mai întreb, am să răspund. S-ar putea să-ți pară rău ... Și eu știi să întreb. Dar nu vreau. Cine ești tu? Cine sunt eu? Nu știi. Poate că ești prințul de Galles. Poate că sunt o mare dansatoare. Pe vapor niciodată nu știi bine cine au fost tovarășii tăi de călătorie. Ștefan ... poate că într-adevăr ești prințul de Galles. Rămâi așa. Ce vrei să aflu de la tine? Că ești un mic inginer, sau un mic avocat, sau un mic arhitect ... [...] Că tot anul ai făcut economii naive, de care te jenezi, pentru ca să cucerești o lună de vacanță, în care ți-ai putut da impresia că trăiești o viață somptuoasă ... (coborând glasul) cu o sută optzeci de lei pe zi ... [...] Ștefan! ... Lasă-mă să fiu necunoscuta care se rupe de lângă tine, pentru a se întoarce într-o viață de mister. Lasă-mă să fiu marea dansatoare [...]. Și tu ... rămâi prințul meu de Galles.*

(Tăcere. Se privesc lung. Ștefan schițează un gest de obiecție, ar vrea să răspundă, să reziste. Corina îl oprește cu o ridicare de mână, ca și cum i-ar zice: „nu, lasă, vezi bine că am dreptate, vezi bine că nu mai e nimic de spus”. Pe urmă se îndepărtează, urcă scările, iese din scenă, urmărită de privirea lui.)

(Mihail Sebastian, **Jocul de-a vacanța**)

Redactează, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Notează câte un sinonim neologic potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *cumplit* și *călătorie*.

2 puncte

2. Explică rolul virgulei în secvența: *Dar un joc a fost, Ștefan ...*

2 puncte

3. Construiește un enunț în care să illustrezi sensul conotativ al substantivului *avocat*. **2 puncte**
4. Precizează tema discuției dintre *Ștefan* și *Corina*. **4 puncte**
5. Transcrie două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci ale adresării directe. **4 puncte**
6. Menționează o modalitate de caracterizare a personajului *Corina*, exemplificând-o cu o secvență semnificativă, din textul dat **4 puncte**
7. Prezintă rolul notațiilor autorului din textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului dramatic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60-100 de cuvinte, următoarea secvență: **4 puncte**
- CORINA (un moment de tăcere. Pe urmă, cu o schimbare de voce, cu o nuanță de oboseală și de rezistență care cedează): *Ascultă, Ștefan. Nu mai întreba. Simt că dacă mai întrebi, am să răspund. S-ar putea să-ți pară rău ... Și eu știu să întreb. Dar nu vreau. Cine ești tu? Cine sunt eu? Nu știu. Poate că ești prințul de Galles. Poate că sunt o mare dansatoare. Pe vapor niciodată nu știi bine cine au fost tovarășii tăi de călătorie. Ștefan ... poate că într-adevăr ești prințul de Galles. Rămâi așa.*

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *importanța păstrării valorilor naționale într-o epocă a globalizării*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de 600-900 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje dintr-un roman psihologic studiat, aparținând perioadei interbelice*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje alese din romanul psihologic studiat, aparținând perioadei interbelice;
- evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a modului în care evoluează relația dintre cele două personaje;
- ilustrarea a patru componente de structură, de compoziție și de limbaj ale romanului psihologic studiat, semnificative pentru relația dintre cele două personaje (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbajul personajelor etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema romanului psihologic studiat se reflectă în evoluția relației dintre cele două personaje.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2014

Proba E. a)

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 10

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru notarea fiecărui sinonim neologic potrivit pentru sensul din text al cuvintelor date (de exemplu: *cumplit* – teribil; *călătorie* – voiaj) 2x1p=2 puncte
2. explicarea rolului virgulei în secvența indicată (izolează un substantiv în cazul vocativ de restul enunțului) 2 puncte
3. construirea oricărui enunț în care se ilustrează sensul conotativ al substantivului indicat 2 puncte
4. precizarea temei discuției dintre cele două personaje (de exemplu: iubirea ca joc) 4 puncte
5. câte 2 puncte pentru transcrierea oricărui două cuvinte/grupuri de cuvinte din textul dat care sunt mărci ale adresării directe (de exemplu: substantive în cazul vocativ, verbe la modul imperativ) 2x2p=4 puncte
6. menționarea unei modalități de caracterizare a personajului *Corina*, exemplificând răspunsul printr-o secvență semnificativă din textul dat 4 p./menționarea unei modalități de caracterizare, fără exemplificare 2 p. 4 puncte
7. prezentarea adecvată și nuanțată a rolului notațiilor autorului în textul dat 4 p./prezentare schematică 2 p. 4 puncte
8. – câte 1 punct pentru menționarea oricărui două dintre trăsăturile genului dramatic prezente în textul dat (de exemplu: folosirea dialogului ca mod de expunere; prezența notațiilor autorului) 2x1p=2 puncte
– câte 1 punct pentru ilustrarea, cu câte un exemplu din textul dat, a fiecăreia dintre cele două trăsături menționate 2x1p=2 puncte
9. – comentarea secvenței citate 3 puncte
 - comentare adecvată și nuanțată 3 p.
 - comentare schematică, ezitantă 2 p.
 - încercare de comentare 1 p.– respectarea precizării privind numărul de cuvinte 1 punct

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

- structura discursului de tip argumentativ:
- formulare adecvată a ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente: ipoteza, enunțarea și dezvoltarea argumentelor, concluzia 4 p./formulare parțial adecvată 2 p. 4 puncte
 - utilizare adecvată a mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi) 4 p./utilizare parțial adecvată 2 p. 4 puncte
- conținutul argumentării:
- formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă 2 puncte
 - câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăreia dintre cele două argumente adecvate ipotezei 2x3p=6 puncte
 - câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăreia dintre argumentele enunțate 2x3p=6 puncte

- formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**
- respectarea normelor limbii literare și a precizării privind numărul de cuvinte:
 - registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
 - respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfosintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

– câte 2 puncte pentru prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje alese din romanul psihologic studiat **2x2p=4 puncte**

(Cele 2 puncte pentru fiecare personaj se acordă astfel:

- *prezentare nuanțată și adecvată a statutului social, psihologic, moral etc. al personajului 2 p.*
- *prezentare schematică sau superficială a statutului social, psihologic, moral etc. al personajului 1p.)*

– evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a modului în care evoluează relația dintre cele două personaje **4 puncte**

- *prezentarea evoluției relației dintre personaje și ilustrarea acesteia prin două episoade/citate/secvențe comentat/comentate 4 p.*
- *prezentarea evoluției relației dintre personaje și ilustrarea printr-un episod/un citat/o secvență comentat/comentată 2 p.*
- *simpla numire a unor episoade/secvențe sau tendința de rezumare 1 p.*

– câte 1 punct pentru ilustrarea fiecăruia dintre cele patru componente de structură, de compoziție și de limbaj ale romanului psihologic studiat, semnificative pentru analiza relației dintre cele două personaje **4x1p= 4 puncte**

– susținerea opiniei formulate cu argumente adecvate 4 p./încercare de susținere a opiniei formulate sau schematism 2 p./simpla formulare a opiniei 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

– organizarea ideilor în scris **3 puncte**

- *3 puncte pentru text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins și încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică*
- *2 puncte pentru text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică*
- *1 punct pentru text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta*

– abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**

- *3 puncte pentru relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante*
- *2 puncte pentru relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante*
- *1 punct pentru relație nerelevantă între idee și argument, schematism*

– utilizarea limbii literare (*stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată 2 p./vocabular restrâns, monoton 1 p.*) **2 puncte**

– ortografia (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**

– punctuația (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**

– așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea **1 punct**

– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.